

ΓΙΑΤΙ ΑΠΕΙΧΑΜΕ

Με υπουργική απόφαση θα διευθετηθεί τελικά το ζήτημα της προκαταβολής φόρου 15% στις δικηγορικές αμοιβές, όπως τελικά έγινε αποδεκτό κατά την ψήφιση του νόμου περί πάταξης της φοροδιαφυγής. Με διαρκείς επισκέψεις στους αρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης, με παραστάσεις στη Βουλή και διάλογο με βουλευτές όλων των κομμάτων, σε συνδυασμό με την άμεση και δυναμική αποχή από τα καθήκοντά μας, έγιναν θεωρούμε κατανοητές οι θέσεις μας και η Κυβέρνηση αντιλήφθηκε το αδιέξοδο και ασύμφορο εν τέλει για την οικονομία μέτρο που πρότεινε ενώπιον του Κοινοβουλίου. Έτσι αποσύρθηκε η επίμαχη διάταξη και χορηγήθηκε νομοθετική εξουσιοδότηση στο αρμόδιο Υπουργό, για να εκδώσει αποκλειστικά για τις δικηγορικές αμοιβές υπουργική απόφαση. Επαγρυπνούμε και θα είμαστε και τότε παρόντες, ώστε να αποφευχθούν άδικες και ζημιογόνες για το λειτούργημά μας ρυθμίσεις.

Ωστόσο, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι η αποχή είναι το έσχατο μέσο, στο οποίο μπορούν οι δικηγόροι να καταφεύγουν, όταν θίγονται πράγματι καίρια ζητήματα για την άσκηση της δικηγορίας και εν γένει για τη λειτουργία του κοινωνικού και δημοκρατικού αγαθού της Δικαιοσύνης. Δεν πρέπει να είναι αυτοσκοπός η κάθοδος σε αποχή από τα καθήκοντά μας. Με υπευθυνότητα και φειδώ δικαιούμαστε ν'ανασύρουμε από τη φαρέτρα μας το όπλο της αποχής, ειδικά στις μέρες μας που η καθυστέρηση εκδίκασης των υποθέσεων αγγίζει τα όρια της αρνησιδικίας. Διότι μόνο έτσι αναδεικνύεται η σοβαρότητα του θέματος και επιβάλλουμε με τον τρόπο αυτό να αναζητηθούν άλλες λύσεις, όπως έγινε και στην παρούσα φάση.

Εν προκειμένω, η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων αποφάσισε τετραήμερη αποχή από τα καθήκοντά μας (17/3 - 22/3/2011) - απόφαση που επικύρωσε σε έκτακτη συνεδρίασή του το ΔΣ του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών-, διότι αιφνιδίως και σε αντίθεση με τα υπεσχημένα επιχειρήθηκε να παρεισφρήσουν στο φορολογικό νόμο διατάξεις που αντίκεινται στη φύση του δικηγορικού λειτούργηματος, επεφύλασσαν διαφορετική μέχρι και «ρατσιστική» μεταχείριση για τους δικηγόρους και παραβίαζαν τη λογική και την ισοπολιτεία.

Με την προταθείσα τροποποίηση που κατατέθηκε στη Βουλή στον τρόπο προκαταβολής φόρου, ζητούσαν από τους δικηγόρους να προβαίνουν σε «αυτοπαρακράτηση» φόρου εισοδήματος (15%) σε κάθε (ακαθάριστη) αμοιβή που λαμβάνουν με την αντίστοιχη υποχρέωση να αποδίδουν ανά δίμηνο στην οικεία Εφορία του, ενισχύοντας τη γραφειοκρατία και την ταλαιπωρία του μαχόμενου δικηγόρου. Μετά την υπαγωγή των δικηγορικών υπηρεσιών στο καθεστώς του ΦΠΑ, ήτοι το δικηγορικό λειτούργημα αντιμετωπίζεται ως εμπορία, απαίτησαν όπως μόνο εμείς από τους ελεύθερους επαγγελματίες να καταβάλουμε φόρο τουλάχιστον κατ' ένα έτος νωρίτερα από το χρόνο γέννησης της φορολογικής υποχρέωσης. Θέλησαν να γίνουμε φοροεισπράκτορες του εαυτού μας σε μία φορολογική ύλη που είναι αμφίβολο αν υφίσταται. Γι' αυτό και ήταν επιβαλλόμενη η αντίδρασή μας δια της αποχής.

Περαιτέρω η αποξένωση της προκαταβολής φόρου από τα γραμμάτια που εκδίδονται κατά τις παραστάσεις, όπως γινόταν μέχρι σήμερα, επί των προεπιλεγμένων ποσών αναφοράς, όχι μόνο δεν πατάσσει τη φοροδιαφυγή, όπως το νομοσχέδιο ευαγγελίζεται, αλλά θα δώσει κίνητρα περαιτέρω φοροδιαφυγής. Μέχρι σήμερα, δια

των γραμματίων προείσπραξης, ανέξοδα το Κράτος εισέπραττε από τους Δικηγορικούς Συλλόγους (που έχουν την ευθύνη παρακράτησης και απόδοσης) σημαντικά ποσά που ανέρχονταν περί των 50 εκ. ευρώ ετησίως.

Τα μέτρα που προτάθηκαν θα είχαν ακριβώς τ' αντίθετα αποτελέσματα απ' όσα ο τίτλος του νόμου ευαγγελίζεται. Εκτός της ταλαιπωρίας και της νέας επιβάρυνσης των δικηγόρων σε άμεσο οικονομικό επίπεδο θα πλήττονται κατεξοχήν οι νέοι δικηγόροι και όσοι τα εισοδήματά τους είναι χαμηλά, σε όσους δηλαδή θα προκύπτει κατά την εκκαθάριση επιστροφή φόρου. Το κράτος με άλλα λόγια θα δεσμεύει δυσανάλογα τα χρήματα όσων δεν καταφέρνουν να συγκεντρώνουν υψηλό εισόδημα. Να σημειωθεί ότι η παρακράτηση φόρου 15% αντιστοιχεί περίπου σε ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα 40.000 ευρώ.

Η τελικώς ψηφισθείσα διάταξη, (άρθρο 20 παρ. 7 υποπαρ. 5α):

«5. α) Επί των δικηγορικών αμοιβών οφείλεται προκαταβολή φόρου 15% με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 58. Ο τρόπος, η διαδικασία, ο χρόνος και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια υπολογισμού και απόδοσης του φόρου αυτού καθορίζεται με την απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της υποπαραγράφου ζ) της παρούσης παραγράφου.»*

* Αναφέρεται στο υφιστάμενο άρθρο 58 του Κ.Φ.Ε. (ν. 2238/1994), όπου προβλέπεται παρακράτηση φόρου 20% από τους Δημόσιο, νπδδ, επιτηδευματίες και εν γένει όσων τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.. Για την πληρέστερη ενημέρωση παραθέτουμε τις κρίσιμες διατάξεις και τη «διαδρομή» των προταθεισών τροποποιήσεων:

Το ισχύον καθεστώς (άρθρο 7 ν. 2753/1999) μέχρι 1-7-2011:

«3. Η ελάχιστη αμοιβή, που προβλέπεται από την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου, προεισπράττεται από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο με τετραπλότυπο γραμμάτια. Οι δικηγορικοί σύλλογοι υποχρεούνται να ενεργούν παρακράτηση φόρου εισοδήματος με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ακαθάριστο ποσό των αμοιβών που αναγράφονται στο τετραπλότυπο γραμμάτιο. Εξαιρούνται από αυτήν την υποχρέωση παρακράτησης φόρου: α) Οι αμοιβές για παραστάσεις, καθώς και για κάθε άλλη νομική υπηρεσία που παρέχουν δικηγόροι οι οποίοι συνδέονται με τον εντολέα τους με σύμβαση έμμισθης εντολής και αμείβονται με πάγια αντιμισθία. β) Οι αμοιβές στις περιπτώσεις των εργατικών και αυτοκινητικών υποθέσεων, όπου ο δικηγόρος αμείβεται με εργολαβικό συμβόλαιο, εφόσον υποβάλλει αντίγραφο του συμβολαίου αυτού στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία. Το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί κοινής ωφέλειας, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου υποχρεούνται να παρακρατούν φόρο εισοδήματος με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της αμοιβής του δικηγόρου. 4. Ομοίως, παρακρατείται φόρος εισοδήματος με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί οποιουδήποτε ποσού εισπράττει ως μέρος ο δικηγόρος από το δικηγορικό σύλλογο ή από ταμείο συνεργασίας ή διανεμητικό λογαριασμό οποιασδήποτε νομικής μορφής. 5. Αν ο εντολέας για υποθέσεις που αναθέτει σε δικηγόρο υποχρεούται κατά νόμο να προβεί σε παρακράτηση φόρου, οι διατάξεις του άρθρου 58 του Ν. 2238/1994 εφαρμόζονται μετά την αφαίρεση της ελάχιστης αμοιβής που αναγράφεται στο οικείο γραμμάτιο είσπραξης από το

ακαθάριστο ποσό που δικαιούται ο δικηγόρος. 6. Για την απόδοση του φόρου που παρακρατήθηκε από τους δικηγορικούς συλλόγους εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 59 του Ν.2238/1994 και την ευθύνη για την απόδοση αυτή φέρει ο πρόεδρος του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Για την απόδοση του φόρου που παρακρατήθηκε από τους υπόχρεους της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 60 του Ν. 2238/1994. Μαζί με την οικεία δήλωση απόδοσης του παρακρατούμενου φόρου του προηγούμενου εδαφίου γνωστοποιείται στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία και αντίγραφο της απόφασης του δικαστηρίου.»